

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Doorheen de tijd is gebleken dat het besluit van de Vlaamse regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding aangepast moet worden aan actuele situaties. Dit wijzigingsbesluit betreft enkele wijzigingen in terminologie, verwijzingen naar wetgeving, correctie van taalfouten, ... die aangepast worden.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld Werk.

Bij lezing van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding (verder VDAB-besluit) blijkt dat het VDAB-besluit moet aangepast worden aan enkele actuele situaties. Dit besluit betreft dan ook een verzamelbesluit waarin verschillende aanpassingen worden gedaan aan een aantal artikelen.

De wijzigingen betreffen:

1. Beroepsinlevingsstage (BIS): De BIS wordt behandeld als een stage, niet als een opleiding. De terminologie in het VDAB-besluit wordt hieraan aangepast.
2. Verwijzingen naar andere wetgeving worden actueel gezet.
3. Verschillende aanpassingen in het kader van alternerende opleidingen.
4. Wijzingen aan de wetgeving "Kleine Statuten" en de Arbeidsongevallenwetgeving worden verwerkt in het VDAB-besluit.
5. Correctie van taalfouten.
6. Maximum duurtijd van de vrijstelling wordt opgeheven.

7. Schrappen van een artikel van het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 12 februari 2024 heeft de Raad van Bestuur van VDAB een positief advies gegeven omtrent het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs;

Op 23 februari 2024 werd het wetgevingstechnisch en taalkundig advies gegeven. Het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/57;

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven op 4 maart 2024.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, zijn akkoord werd gevraagd op 15 maart 2024.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Er zijn een aantal wijzigingen het onderwerp van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs:

1. Beroepsinlevingsstage (BIS): De BIS wordt aanzien als een stage, niet als een opleiding. Daarom wordt de terminologie in het VDAB-besluit hieraan aangepast. Zo wijzigen de woorden “opleiding”, “cursist” en “opleidingsplan” in “stage”, “stagiair” en “stageplan”.
2. Verwijzingen naar andere wetgeving worden actueel gezet. Zo wordt onder andere het *Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang* vervangen door het *Overgangsbesluit subsidies buitenschoolse opvang*.
3. Verschillende aanpassingen in het kader van alternerende opleidingen.
4. Wijzingen aan de wetgeving “Kleine Statuten” en de Arbeidsongevallenwetgeving worden verwerkt in het VDAB-besluit zodanig dat het VDAB-besluit actueel wordt gezet.
5. Correctie van een aantal taalfouten die in het VDAB-besluit geslopen zijn.
6. Maximum duurtijd van de vrijstelling wordt opgeheven voor erkende opleidingen.
7. Schrappen van een artikel uit het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs om een ongelijke behandeling ten opzichte van andere cursisten die een erkende opleiding volgen weg te werken.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 1. De beroepsinlevingsstage (BIS) wordt binnen VDAB aanzien als een stage en niet als een opleiding. In die zin worden in artikel 1 van het VDAB-besluit de termen “opleiding” en “cursist” vervangen door de termen “stage” en “stagiair”.

Art. 2. In paragraaf 2 van artikel 6 van het VDAB-besluit wordt de verwijzing naar het *Subsidiebesluit Buitenschoolse Opvang* vervangen door een verwijzing naar het *Overgangsbesluit subsidies buitenschoolse opvang*. Daarnaast wordt er ook een paragraaf 6 aan artikel 6 toegevoegd. VDAB betaalt geen verplaatsingsvergoedingen voor cursisten die onder het statuut van leerling in alternerende opleiding vallen en die reeds door de onderneming worden vergoed.

Art. 3. en art. 4. Artikel 8 van het VDAB-besluit regelt de vergoeding en premie voor niet-werkende en verplicht ingeschreven werkzoekenden die een erkende opleiding volgen in een onderwijsinstelling. Artikel 9 van het VDAB-besluit omvat een specifieke regeling voor een bepaalde categorie van niet-werkende en verplicht ingeschreven werkzoekenden die een erkende opleiding volgen in een CVO of in een instelling van hoger onderwijs. Door een wijziging van het decreet volwassenenonderwijs is de regeling van artikel 9 niet meer actueel. Beslist wordt om de specifieke regeling van artikel 9 op te heffen en de betrokken categorieën van werkzoekenden onder te brengen in de algemene regeling van artikel 8.

Bijkomend wordt in artikel 8 aangepast dat VDAB enkel voor het hoger onderwijs het bedrag van de studiekosten bepaalt. Voor de andere onderwijsniveaus worden de werkelijke kosten terugbetaald.

Art. 5. In artikel 11 van het VDAB-besluit wordt een onderscheid gemaakt tussen opleiding en stage wat betreft verzekering. Dit is een aanpassing naar de actuele situatie waar er wijzigingen gebeurd zijn aan de wetgeving “Kleine Statuten” en de Arbeidsongevallenwetgeving.

Daarnaast wordt er een bijkomende categorie van cursisten opgenomen die VDAB niet zal verzekeren voor ongevallen tijdens de uitvoering van de opleiding en stage. Het gaat om cursisten die verbonden zijn door een overeenkomst voor het verrichten van arbeid in het kader van een opleiding tot betaalde arbeid (“kleine statuten”) en waarvoor VDAB niet als werkgever is aangeduid. Deze cursisten vallen naargelang het geval onder de arbeidsongevallenverzekering van de onderneming waar de stage wordt uitgevoerd of de autoriteit (onderwijs- of opleidingsinstelling), andere dan VDAB, die de stage organiseert. Voor risico's die gedekt zijn door de arbeidsongevallenverzekering van de onderneming of de onderwijs- of opleidingsinstelling, naargelang het geval, zal VDAB niet tussenkomen. Voor de andere risico's in het kader van de opleiding en stage zal VDAB wel blijven tussenkomen.

Art. 6. In artikel 65/1 van het VDAB-besluit wordt een taalfout rechtgezet. Er wordt eveneens een punt f) aan punt 1° toegevoegd waardoor het mogelijk is om ook werkgevers voor leerjobs uit te sluiten gedurende een periode van drie jaar indien blijkt dat zij niet voldoen aan de wettelijke en/of contractuele verplichtingen. In overeenstemming met artikel 1 van dit besluit wordt ook hier de term “opleidingsplan” vervangen door de term “stageplan”.

Art. 7. In artikel 95 van het VDAB-besluit wordt er een aanpassing gedaan naar de actuele situatie waar er wijzigingen gebeurd zijn aan de wetgeving “Kleine Statuten” en de Arbeidsongevallenwetgeving.

Art. 8. In artikel 111/0/21 van het VDAB-besluit worden de activiteiten opgesomd waarvoor er geen beroepsinlevingsstage kan worden ingezet. Hieraan wordt een bijkomende categorie van activiteiten toegevoegd. Een beroepsinlevingsstage kan niet worden ingezet voor opleidingsactiviteiten met het oog op het behalen van een attestering die sommige bedrijven eisen voor het uitoefenen van bepaalde functies (bv. voor het plaatsen van digitale meters of het werken aan telecominstallaties). Het behalen van zo'n attestering is meestal maar mogelijk na het volgen van een opleiding, intern of extern, en het afleggen van een examen. Dit ligt in de lijn van artikel 111/0/21, punt 3° dat geen beroepsinlevingsstages toelaat georganiseerd binnen het kader van een cursus die leidt tot het afleveren van een diploma, getuigschrift of een bewijs van beroepsbekwaamheid. Dat een beroepsinlevingsstage niet kan worden ingezet voor opleidingsactiviteiten met het oog op het behalen van een attestering door sommige bedrijven geëist voor het uitoefenen van bepaalde functies, belet evenwel niet dat een stagiair de mogelijkheid moet krijgen om de competenties die hij tijdens zijn stage verworven heeft, te laten valideren naast zijn stage en dus ook op een moment dat de stage nog loopt. Het behalen van het functiespecifieke attest mag echter geen deel uitmaken van het stageplan.

Art. 9. De beroepsinlevingsstage (BIS) wordt binnen VDAB aanzien als een stage en niet als een opleiding. In die zin wordt in artikel 111/0/23 van het VDAB-besluit de term "opleidingsplan" vervangen door de term "stageplan". Aangezien er geen inschrijving als werkzoekende bij de VDAB nodig is om een BIS te kunnen starten, wordt in dit artikel bijkomend de term "werkzoekende" telkens vervangen door de term "stagiair".

Art. 10. De beroepsinlevingsstage (BIS) wordt binnen VDAB aanzien als een stage en niet als een opleiding. In die zin wordt in artikel 111/0/24 van het VDAB-besluit de term "opleidingsplan" telkens vervangen door de term "stageplan".

Art. 11. De beroepsinlevingsstage (BIS) wordt binnen VDAB aanzien als een stage en niet als een opleiding. In die zin wordt in artikel 111/0/25 van het VDAB-besluit de term "opleidingsplan" vervangen door de term "stageplan".

Art. 12. De beroepsinlevingsstage (BIS) wordt binnen VDAB aanzien als een stage en niet als een opleiding. In die zin wordt in artikel 111/0/28 van het VDAB-besluit de term "opleiding" vervangen door de term "stage".
Daarnaast wordt er ook een aanpassing gedaan naar de actuele situatie waar er wijzigingen gebeurd zijn aan de wetgeving "Kleine Statuten" en de Arbeidsongevallenwetgeving. Als laatste wordt er ook een lid toegevoegd om dit artikel in overeenstemming te brengen met de andere artikelen van de werkplekleerinstrumenten die in het VDAB-besluit te vinden zijn.

Art. 13. Door dit artikel wordt er in artikel 111/0/29 van het VDAB-besluit een taalfout rechtgezet.

Art. 14. en art. 15. In artikelen 111/33 en 111/34 van het VDAB-besluit schrappen we de maximale duurtijd van een vrijstelling. De maximale duurtijd van 12 maanden vrijstelling (waarbij telkens een verlenging moet gevraagd worden als een opleiding langer duurt) wordt geschrapt. De werkzoekende is zo meteen vrijgesteld voor de actuele duurtijd van de ganse opleidingsovereenkomst. Dit betekent een (administratieve) vereenvoudiging, waarbij de werkzoekende meteen vrijgesteld wordt voor de duur van de gehele opleidingsovereenkomst, waardoor er zowel aan de kant van VDAB als van RVA geen manuele tussenkomsten meer vereist zijn als een opleiding langer dan 12 maanden zou duren. Want dit kan leiden tot nadelige gevolgen voor de cursist als het signaal van de verlenging van de vrijstelling niet tijdig kan verwerkt worden. Indien de werkzoekende de

opleiding vroegtijdig stopzet, neemt de vrijstelling ook een einde - zoals vandaag reeds het geval is.

Art. 16. Dit artikel hangt samen met artikel 2 van voorliggend voorontwerp van besluit. Artikel 25 van het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs sluit de leerjobbers uit van een verplaatsingsvergoeding voor het volgen van een erkende opleiding. Om deze ongelijke behandeling ten opzichte van andere cursisten die een erkende opleiding volgen weg te werken, wordt artikel 25 met terugwerkende kracht opgeheven. Door de aanpassing van artikel 6 van het VDAB-besluit krijgen de leerjobbers een vergoeding van VDAB voor verplaatsingen naar de lesplaats en voor verplaatsingen naar de onderneming die niet door de onderneming moeten worden vergoed. Op basis van artikel 6, §2, 4° van het VDAB-besluit kunnen ze, als ze aan de voorwaarden voldoen, ook een vergoeding krijgen voor de kosten van kinderopvang.

Art. 17. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2024, met uitzondering van artikel 2, punt 2° (toevoegen van een paragraaf 6 aan artikel 6 van het VDAB-besluit) en artikel 16 (schrappen van artikel 25 uit het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs). Deze artikelen treden retroactief in werking vanaf 1 januari 2024. (Inwerkingtredingsdatum van het besluit van de Vlaamse regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs). De retroactieve werking van deze artikelen is verantwoord omdat het een regeling betreft die met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel voordelen toekent.

Art. 18. Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, belast is met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Enkel artikelen 2, 2° en 16 hebben een budgettaire impact. Deze artikelen betreffen de vergoeding voor de kosten van verplaatsingen naar de lesplaats en de onderneming die leerjobbers maken in het kader van hun competentieverwervingstraject.

De kost van artikel 2, 2° en artikel 16 van voorliggend voorontwerp van besluit wordt geraamd op 97 676 euro. Dit bedrag wordt als volgt verkregen:

- In 2022 betaalde VDAB in totaal 6 836 716,8 euro kilometervergoedingen (kilometervergoeding van 0,15 euro per kilometer) uit aan 37.019 cursisten samen. Dit komt neer op gemiddeld €184,68 per cursist per jaar.
- Door de verhoging vanaf 1 januari 2024 van de kilometervergoeding naar 0,17 euro per kilometer wordt het bedrag per cursist gemiddeld €209,31 per jaar.
- Gezien we rekening houden met een gemiddelde duurtijd van 14 maanden per leerjobber komt dit neer op een bedrag van gemiddeld € 244,19 per traject per leerjobber.
- Over de volledige looptijd van het project (van 1 januari 2024 tot en met 30 april 2027) worden 400 leerjobbers beoogd.

Deze kost wordt opgevangen binnen de bestaande reguliere middelen van VDAB.

B. ESR-TOETS

Dit is niet van toepassing op het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeelsbestand en dus ook niet op de personeelsbudgetten van VDAB.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

In het verdere traject wordt het advies van de SERV ingewonnen.

Na de principiële goedkeuring van dit voorontwerp van besluit wordt het advies ingewonnen van de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding en het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2023 tot regeling van de leerjobs;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS